

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії
та міжнародних відносин

Ольга МАКЛЮК

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
MEMORY STUDIES І ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС
підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти
спеціальності **032«Історія та археологія»**
освітньо-професійна програма «Історія»
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Маклюк Ольга Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин

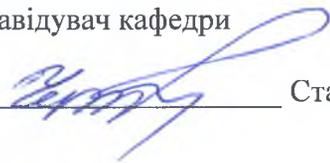
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри всесвітньої історії та
міжнародних відносин

Протокол № 2 від 28 серпня 2025 р.

Погоджено

Завідувач кафедри

Гарант освітньо-професійної програми

Станіслав ЧЕРКАСОВ

Тетяна ГРУШЕВА

2025 рік

MEMORY STUDIES І ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС

Викладачі: кандидат історичних наук доцент Маклюк Ольга Миколаївна
кандидат історичних наук, доцент Кривко Ірина Миколаївна

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: onmacluk@znu.edu.ua; onmacluk@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-39

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення) Viber, Telegram, ZOOM, Facebook Messenger.

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу : *познайомити магістрів з основними підходами memory studies, що склалися в гуманітарних науках. Завданнями курсу є: розвиток навичок критичного аналізу сприйняття людьми минулого; аналіз застосування поняття «пам'ять» та їх особливості формування уявлень щодо ролі минулого в сучасних соціальних та політичних процесах.*

Основні завдання курсу: *полягають у визначенні основних тенденцій становлення та розвитку, пам'яттєвого дискурсу, «студій пам'яті», увиразнити їх особливості в Україні та визначенні перспектив розвитку напряму memory studies в контексті сучасних міждисциплінарних досліджень. Дослідження понятійно-категоріального апарату. Ключові поняття курсу: «політичний дискурс», «студії пам'яті», «соціальна», «колективна», «культурна», «комунікативна» та інші види пам'яті, «історична амнезія», «забування», «травматичний історичний досвід».*

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проектів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти		
	1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова		
Семестр	3 -й		
Кількість кредитів ECTS	4		
Кількість годин	120		
Лекційні заняття	10		

Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	22
Самостійна робота	88
Консультації	<i>понеділок з 14:30 до 15:30 , ауд. 312, 5 корпус</i> <i>ZOOM: Meeting ID: 605 484 7198 Passcode: 777</i>
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1035

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ІК Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології.	Теоретичний огляд Проблемний виклад Моделювання дослідницьких ситуацій Робота в команді: навчальна фокус-група Ретроспективне звертання до історіографічного і педагогічного досвіду студентів	Анотування літератури Створення і захист презентації Індивідуальне творче завдання: інтерпретація обраної наукової праці Взаємне рецензування дослідницьких проектів Навчальний «круглий стіл» Залікове есе Заліковий проект
СК 04 Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки	Аналітичний огляд літератури Презентація Теоретичний огляд Проблемна бесіда	Анотування літератури Індивідуальне творче завдання: інтерпретація обраної наукової праці Взаємне рецензування дослідницьких проектів
СК 05 Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.	Моделювання дослідницьких ситуацій Презентація за темою Дискусії	Створення і захист презентації Залікове есе Заліковий проект
ПР 03 Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.	Робота в команді: навчальна фокус-група	Взаємне рецензування дослідницьких проектів
ПР 05 Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати	Аналітичний огляд літератури Теоретичний огляд	Створення і захист презентації Залікове есе

методи дослідження, результати, обґрунтувати висновки, аналізувати	Семінар-наукова конференція. Презентація Онлайн-консультація	Заліковий проєкт
--	--	------------------

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАХІДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ У СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУКАХ

Становлення та еволюція підходів до вивчення соціальної пам'яті у західній науковій традиції ХХ–ХХІ ст. Теоретико-методологічні засади memory studies у контексті соціології, культурної антропології, історії, філософії та психології. Класичні концепції Моріс Хальбвакс, П'єра Нор, Я. Ассман, Пол Рікер, Алейда Ассман та інших провідних дослідників. Поняття колективної, культурної, комеморативної та постпам'яті, а також проблемі інституціоналізації досліджень пам'яті у сучасному академічному просторі. Усна історія і дослідження особистих спогадів. Історії про життя і біографічний метод (Ф. Шюце, Г. Розенталь). Особливості антропологічних підходів до вивчення «пам'яті» (М. Салінз). Концепція «les Lieux de Mémoire» і її критика Джадт).

У рамках модуля студенти знайомляться з ключовими науковими дискусіями щодо взаємозв'язку між пам'яттю, ідентичністю, травмою та політикою пам'яті. Розглядаються інтердисциплінарні підходи до вивчення пам'яті - зокрема, культурологічний, комунікативний, просторовий та візуальний. Меморіальне законодавство. „Меморіальні баталії” та формування ідентичності: практика і можливі наслідки. Практична частина передбачає аналіз західних кейсів меморіальних практик, музейних інтерпретацій та медіальних репрезентацій минулого.

Змістовий модуль 2. «MEMORY STUDIES» У ВІТЧИЗНЯНОМУ НАУКОВОМУ ТА ПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ.

Вивчення процесів рецепції, адаптації та розвитку підходів memory studies в українській гуманітаристиці. Особливості формування українського дискурсу історичної та соціальної пам'яті в контексті пострадянської трансформації, деколонізації знання та становлення національної політики пам'яті. Головні напрями українських досліджень пам'яті (історичні, культурологічні, соціологічні, політичні) та їх взаємодія з європейськими теоретичними школами.

Особлива увага приділяється сучасним дебатам про пам'ять і забуття, комеморацію травматичних подій (Голодомор, Голокост, депортації, війна з Росією), ролі музеїв, медіа й громадських ініціатив у формуванні публічної пам'яті. Студенти аналізують приклади українських проєктів усної історії, музейної та архівної роботи, вивчають практики політичного використання пам'яті в умовах війни, а також шляхи інтеграції українських досліджень пам'яті у глобальний академічний контекст.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1/2	Концептуальні засади аналізу пам'яті Як індивіди/спільноти	4		За чисельником

Семінар 1/2	Усна історія і дослідження особистих спогадів. Історії про життя і біографічний метод (Ф. Шюце, Г. Розенталь). Розенталь Г. Реконструкція оповідань про життя: принципи відбору, якими керуються оповідачі в біографічних наративних інтерв'ю . Родинна/групова пам'ять та соціогрупова ідентичність.			<i>щотижня</i>
Лекція 3/4	Особливості поняття «пам'ять» в рамках різних концепцій. М. Хальбвак та ідея колективної (соціальної) пам'яті; Нора: парадигма історії, парадигма пам'яті, моделі часу та їх відображення у соціокультурному просторі; Луенталь про присвоєння минулого; Рікбор: робота пам'яті, забуття; Критика понять «колективна пам'ять» і «колективна травма», «травматичний досвід» Особливості антропологічних підходів до вивчення «пам'яті» (М. Салінз). Концепція «les Lieux de Mémoire» і її критика Джадт).	4		<i>За чисельником</i>
Лекція 5	«Історична пам'ять» і «політика пам'яті»: інституції, які контролюють «пам'ять», інструменти і механізми контролю, експертні співтовариства	2		<i>За чисельником</i>
Семінар3/4	Роль місць (конструювання) соціальної пам'яті (музеї, монументи, цвинтарі, комеморативні ритуали тощо) у формуванні ідентичності на різних етапах	4		<i>щотижня</i>
Семінар5/6	Меморіальне законодавство. „Меморіальні баталії” та формування ідентичності: практика і можливі наслідки.	4		<i>щотижня</i>
Семінар7	Використання минулого: аналіз символічної боротьби навколо символів минулого.	2		<i>щотижня</i>
Семінар8/9	Меморіальне законодавство: зарубіжний та вітчизняний вимір.	4		<i>щотижня</i>
Семінар 10/11	Порівняння сучасної ситуації в Україні та Росії. Радянське минуле. Сприйняття минулого: порівняння моделей пам'яті українського та російського суспільств	4		<i>щотижня</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Вид заняття/ роботи	Вид контролю заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1, 2 <i>Усна історія і дослідження особистих спогадів. Історії про життя і біографічний метод</i>	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Порівняльний аналіз (робота з текстом: хрестоматія практикум).	Прешій/другий тиждень	8
Семінарське заняття №3.4 Роль місць (конструювання) соціальної пам'яті (музеї, монументи, цвинтарі, коммеморативні ритуали тощо) у формуванні ідентичності на різних етапах	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семінар — конференція	Третій/четвертий тиждень	8
Семінарське заняття №5.6 Меморіальне законодавство „Меморіальні баталії” та формування ідентичності: практика і можливі наслідки.	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семінар-дискусія: студенти, маючи програму, завчасно готуються до Дискусії та Розгортають її безпосередньо на занятті.	П'ятий/шостий тиждень	8
Семінарське заняття 7 Використання минулого: аналіз символічної боротьби навколо символів минулого.	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семінар — прес-конференція. Аналіз фільму	Сьомий тиждень	4
Семінарське заняття 8/9 Меморіальне законодавство: зарубіжний та вітчизняний вимір.	Індивідуальні доповіді	Презентація за темою	Восьмий/дев'ятий тиждень	8
Семінарське заняття 10/11 Порівняння сучасної ситуації в Україні та Росії. Радянське минуле. Сприйняття минулого: порівняння моделей пам'яті українського та російського суспільств	Семінарське заняття. Навчальний «круглий стіл»	Захист презентації. Виконання тестових завдань Google-опитування		8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Самостійна робота	монографія	Фронтальне опитування.	Жовтень 2025	10
Контрольна робота	Письмова робота	Тести/відкриті питання	До 30 жовтня 2025	6
Підсумковий контроль				
залік	«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».::	«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».::		40
	Залікова робота у форматі захисту групового студентського проекту Вимоги: https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=205906			
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		Не зараховано

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Traumatic Memory and the Ethical, Political and Transhistorical Functions of Literature / S. Onega, C. del Rno, M. Escudero-Alnas (eds.). Cham : Palgrave Macmillan, 2017. 331 p. URL: <https://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045956.pdf>

Додаткова:

2. Михайлова О. Ю. Пам'ятники України, зруйновані та пошкоджені окупантами у перебігу російсько-української війни URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/vtratiks_pamyatniki_mikhaylova_270422.pdf
3. Акименко К. В. Комеморативні практики націоналістичних організацій української діаспори (1950-ті – початок 1990-х рр.). *Сторінки історії*. 2022. № 54. С. 294–313. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2021/SI/SI2022n54/19.pdf>.
4. Дворкін І. В., Телуха С. С., Харченко А. В. Формування історичної пам'яті в підручниках з історії України: до та після Євромайдану. *Сторінки історії*. 2021. № 53. [17 с.]. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2021/SI/SI2021n53/21.pdf>.
5. Zasiakina L. Trauma, rememory and language in Holodomor survivors' narratives. *Psycholinguistics*. 2020. Vol. 27, № 1. С. 80–94. URL: <https://ebooks.znu.edu.ua/files/2018/skachano/PL/PL2020v27n1/80.pdf>.
6. Киридон А. Колективна пам'ять і національна ідентичність: смислове наповнення понять. *Історія в рідній школі*. 2021. № 6. С. 13–17.
7. Ковальська-Павелко І. Ментальне підґрунтя історичної пам'яті українського народу: соціально-правовий аспект. *Грані*. 2020. Т. 23, № 1-2. С. 13–23.

8. Кухтарев О. О., Каганов Ю. О. Газети як актори формування історичної пам'яті (на прикладі міста Запоріжжя). *Zaporizhzhia Historical Review* / редкол.: Ю. О. Каганов (голов. ред.) та ін. Запоріжжя, 2021. Т. 5, вип. 57. С. 121–131. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/historySciWorks/2021v57n5/121.pdf>.
9. Лепський М. А. Європейський досвід подолання соціальних травм: дослідницькі виміри. *Соціальне прогнозування та проектування майбутнього країни: політика подолання травми в процесі миротворення* : матеріали XI Міжнар. наук. конф. (м. Запоріжжя, 12 березня 2021 р.) / голов. ред. І. О. Кудінов. Запоріжжя, 2021. С. 27–29. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048120.pdf>.
10. Маклюк О. М. Історична пам'ять та політика пам'яті в умовах трансформації Центрально-Східної Європи. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету* / редкол.: Ф. Г. Турченко (голова) та ін. Запоріжжя, 2011. Вип. 30. С. 223–232. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/historySciWorks/30/maklyuk.pdf>.
11. Olga Makliuk The image of Europe and anti-western narratives in russian secondary school modern history textbooks (співавтор Stanislav Cherkasov). *Ideology and politics journal*. 2(26), 2024. P.95-111. (*Scopus*) URL: <https://www.ideopol.org/category/current-issue/>
12. Olha Makliuk Cultural and historical heritage of Ukraine in the conditions of the new Russian-Ukrainian war (2014–24) *The Historian. The magazine of the Historical Association*. Autumn 2024 P.14-22.
13. Маклюк О.М. Історична політика Болгарії та Північної Македонії у публічному меморіальному дискурсі (співавтор Черкасов С.С.) «Республіка Північна Македонія: погляд з України» / За редакцією О.М. Маклюк, М.М. Бессонової, С.С. Черкасова, Г.М.Васильчука. Запоріжжя, 2023. 278 с. С.9-26.

Спеціалізовані інтернет-ресурси:

1. "The Human Ecology of Memory" site by Prof. John F. Kihlstrom, Dept. of Psychology. URL: <http://socrates.berkeley.edu/~kihlstrm>
2. Interdisciplinary Study of Memory site, by John Sutton, Philosophy Department, Macquarie University, Sydney. URL: <http://www.phil.mq.edu.au/staff/jsutton/Memory.html>.
3. Center for Interdisciplinary Memory Research URL: <http://www.memory-research.de>.
4. Center for the Study of History and Memory, Indiana Univ. URL: <http://www.indiana.edu/~cshm>.
5. *History and Memory*. Journal by Indiana Univ. Press URL: <http://www.iupress.indiana.edu/journals/history/hmtoc.html>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окрім пропущених завдань мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої

наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу onmacluk@znu.edu.ua (onmacluk@gmail.com). У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту

права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bqb9p>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>